

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme kararında:

"M.M.H.K.nun 1 ve devamı maddeleri uyarınca görev esnasında veya görevle ilgili olarak işlenen cürümlerden dolayı özel hükümler uygulanmakta ve sonucuna göre işin adliyeye intikali söz konusu olabilmektedir.

Bu Kanun hükümleri çerçevesinde sanık hakkında hazırlık tahkikatı yapacak kimsede, herhangi bir hukuk nosyonu bulunup bulunmadığı M.M.H.K.nun 2. maddesinde belirtilen ve tahkikat hususunu belirleyen, C.M.U.K.nun ve özel yargılama usullerine vakıf olup olmadığı, suçun kanuni unsurlarını tahkik edecek kadar maddi ceza hukukundan anlayıp anlamadığı aranmamakta; bazen hayatında mahkeme yüzü görmemiş, bir satır kanun ya da hukuk kitabı okumamış muhakkiklerce, herhangi bir yargılama usulüne uygulamadan suçun kanuni unsurlarından habersizce, tamamen afaki ve rastgele tahkikat yapıp teklifte bulunmaktadır.

Bu kadar açıklamadan sonra, işin Anayasaya uygunluğu incelendiğinde:

Anayasamızın birinci kısmında, 7, 8. ve 9. maddelerinde, yasama ve yargı yetkilerinin kullanılışı açıklanmakta; 9. maddede açıkça, "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına, bağımsız mahkemelerce kullanılır." denmektedir. Kuvvetler ayrılığı prensibini benimseyen Anayasamızın bu maddesinin açıklığı karşısında; yürütmenin yargı işlevinin bir parçası olan hazırlık tahkikatını yapması, yürütmenin yargıya müdahalesi vasfında olup, öncelikle Anayasamızın 9. maddesine aykırıdır.

ikinci olarak; Anayasamızın 36/1. maddesinde, "Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma hakkına sahiptir." denmektedir. Bu madde, 9. maddeyle birlikte yorumlandığında, vatandaşın hak arayacağı yer, bağımsız mahkemelerdir. Bu durumda M.M.H.K.nun hükümleri, vatandaşın doğrudan doğruya mahkemelerde hak aramasını engelleyici vasıfta olması sebebiyle Anayasanın 36. maddesiyle de çelişmektedir.

Esasen ve üçüncü olarak, Anayasamızın 140/1. maddesinde, "Hakimler ve savcılar, adli ve idari yargı hakim ve savcılar olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hakim ve savcılar eliyle yürütülür." denmektedir. Maddenin gayet açık olarak belirttiği gibi yargı faaliyeti ancak meslekten olan, yani bu işin eğitimini yapmış hakim ve savcılar eliyle yürütülür. Halbuki M.M.H.K.nun, Anayasa hükmü olarak savcıların yapması gerekli olan hazırlık tahkikatını; meslekle ilgili olmayan, Anayasa ve özel kanunlardaki vasıflan taşımayan kişilere yaptırmaktadır. Bu da, M.M.H.K. ile Anayasa arasındaki en esaslı çelişkidir.

Kaldığı, M.M.H.K. hükümlerine tabi memurların tesbiti de ayrı bir kargaşaya sebep olmaktadır. Özlük hakları ve mali hükümler açısından aynı kanuna tabi görevlilerin bir kısmı bu kanundan istifade etmekte, bir kısmı istifade edememektedir. Yine Devlet Memurları Kanununa tabi bir çok görevli bu kanundan istifade edemezken, belediye kanunundaki özel bir hükümden istifadeyle, belediyelerdeki geçici ve daimi işçiler dahi bu kanundan istifade edebilmektedir. Nitekim olayımızda, aslında devlet memuru olmayan sanığın, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumu Kanununun 49. maddesi hükmü uyarınca M.M.H.K.na tabi olmaktadır.

Esas Sayısı : 1991/26
Karar Sayısı : 1992/11

Ayrıca genelde muhakkikler, sanığın mesai arkadaşları olup, korumacılık düşünceleriyle müştekinin hakkının kaybolmasına sebep olmaktadır. Nitekim, daha önce Anayasa Mahkemesine Mahkememizce vaki müracaat konu dosyada adli tıp kurumu başkanlığı trafik ihtisas dairesince belediye görevlilerine 5/8 oranında kusur izafe edilmesine rağmen, kanunlardaki vasıflan taşımayan muhakkik, belediye görevlilerinin böyle bir kusuru bulunmadığı bildirerek, olayın bir kısım kusurunu taşıyan sanıklarının adalet karşısına çıkmasına engel olmuştur.

Yine kamu görevlilerinin statülerinde yapılacak kanuni ve idari düzenlemelerle görevlilerin bu kanun hükümlerine tabi olup olmayaktan değişebilmektedir.

Nitekim bu çelişkiler ve benzer sebeplerle, ayrıca uygulamada görülen aksaklıklar yüzünden 1609 sayılı kanun yürürlükten kaldırılarak, idarenin, yargı işlevine müdahalesi önlenmiş; ayrıca son zamanlarda çıkan ve bazı özel yargılama hükümleri de ihtiva eden kanunlarda, M.M.H.K. hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmek zorunda kalmıştır.

Hiçbir kanunun, suçluyu korumak, hukuka aykırı bir fiilin adalet mekanizmasına gelmesini engellemek için çıkarıldığıнын kabulü imkansızdır. M.M.H.K. nün da suç işleyen memurun, adalet karşısına çıkmasını, her ne yolla olursa olsun önlemek kasdıyla çıkarıldığıнын, amacının bu olduğunun kabulü de aynı şekilde imkansızdır. M.M.H.K.nun koruduğu, suç işleyen memur değilse, her ne olursa olsun suç işleyen memurun da, adalet karşısına çıkarılmasının engellenmemesi gerekir. Kanunun lafzında ve ruhunda kamu hizmetinin korunması gayesi bulunduğuнын açıklığı karşısında, yukarda izah edilen maddelerle çelişen bu kanunun, halen yürürlükte kalmasının mahzurları açıktır.

Yine M.M.H.K.nun 7. maddesi de, genel yetki kurallarına aykırı bir yetki türeterek, uygulamada çelişkilere sebep olmaktadır. Kanunun adından da açıkça anlaşıldığı gibi, GEÇİCİ olarak çıkarılan bu kanunun halen yürürlükte kalması da aynı derecede manasız görülmektedir.

Yukarda izah edilen sebeplerle M.M.H.K.nun, Anayasanın 9., 36/1 ve 140/1 maddelerine aykırı olduğu kanaatiyle Anayasanın 152. maddesi uyarınca Yüksek Anayasa Mahkemesi Başkanlığına, bu kanunun iptali için müracaat edilmesine ve dosyanın, Yüksek Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine;"

denilmektedir."